

Groźby, sygnały ostrzegawcze i weryfikacja informacji

Program wczesnego rozpoznawania i bezpiecznego przekazywania informacji o zagrożeniach. Nie zawiera profilowania dzieci, instruktażu śledzenia osób ani taktycznych szczegółów zdarzeń przemocowych.

Program: 120 minut	Odbiorcy: Dyrekcja, nauczyciele, administracja i starsza młodzież	Przegląd źródeł:
12.10.2026		

Zakres i odpowiedzialność: szkolenie stanowi materiał autorski Fundacji WHITE-RED. Nie jest opinią prawną, dokumentem zatwierdzonym przez MEN ani gwarancją gotowości placówki. Wymaga dopasowania do wieku i sytuacji uczestników, regulacji prawnych oraz lokalnych procedur. Ćwiczenia dotyczą wyłącznie sytuacji fikcyjnych i nie zbierają informacji o uczniach.

Cele i efekty kształcenia

1. Odróżnić informację, przypuszczenie, plotkę i bezpośrednie zagrożenie.
2. Umieć przekazać minimum istotnych faktów właściwej osobie lub służbom.
3. Ustalić granice poufności, komunikowania i odpowiedzialność ról.
4. Przygotować proces przeglądu sygnałów bez klasyfikowania uczniów według cech osobistych.

Plan przeprowadzenia szkolenia

Etap zajęć	Planowany czas
Otwarcie, zasady bezpieczeństwa i cele	10 min
Sześć modułów merytorycznych	65 min
Praca w grupach i studia przypadków	20 min
Quiz, omówienie i decyzje do wdrożenia	15 min

Etap zajęć	Planowany czas
Podsumowanie i karta kontroli	10 min

Czasy orientacyjne. Szkolenie może być prowadzone z przerwą i dostosowane do kompetencji odbiorców.

MODUŁ 01 / 06

01. Sygnał to informacja wymagająca oceny, nie wyrok

Szkoła może otrzymać niepokojące zdanie, wiadomość, relację rodzica lub obserwację pracownika. Żaden pojedynczy sygnał nie uprawnia do automatycznego określenia ucznia jako osoby niebezpiecznej. Konieczne jest ustalenie, co rzeczywiście wiadomo, skąd pochodzi informacja, czy zagrożenie jest bezpośrednie i kto ma kompetencje do jej oceny.

Zbieranie plotek, przeglądanie prywatnych kont bez podstawy lub tworzenie nieformalnych list „podejrzanych” może naruszać prawa dzieci i nie buduje bezpieczeństwa. Zamiast analizy cech osobistych stosujemy analizę opisanego zachowania i konkretnego kontekstu. Gdy pojawia się bezpośrednie zagrożenie życia albo zdrowia, właściwa jest niezwłoczna reakcja i 112.

Wnioski do zastosowania

- Oddziel fakty widziane osobiście od relacji z drugiej ręki.
- Nie używaj automatycznego punktowania „ryzyka ucznia”.
- Ustal, kto jest uprawniony do dalszej oceny sygnału.

MODUŁ 02 / 06

02. Pierwszy komunikat i ścieżka przekazania

Dobry komunikat zawiera możliwie obiektywny opis zdarzenia, czas, miejsce, źródło informacji i bezpośrednie znaczenie dla bezpieczeństwa. Nie musi zawierać interpretacji motywów, diagnoz ani nadmiarowych danych osobowych. W pilnej sytuacji liczą się zrozumiałość, jednoznaczność i możliwość szybkiego działania odpowiedzialnych osób.

Pracownik nie powinien czekać z wezwaniem pomocy w bezpośrednim zagrożeniu na podpisanie formularza. Równolegle może działać lokalny tryb powiadomienia kierownictwa. Szkoła powinna przewidywać zastępstwa i mieć jasny kanał dla osób, które nie wiedzą, komu przekazać informację.

Wnioski do zastosowania

- Przecwicz komunikat złożony z trzech sprawdzalnych zdań.
 - Wskaż ścieżkę rezerwową, gdy osoba odpowiedzialna jest nieobecna.
 - Nie twórz publicznych łańcuchów informacyjnych.
-

MODUŁ 03 / 06

03. Współpraca z rodzicami, ekspertami i służbami

Niepokojące informacje mogą wymagać równoległego wsparcia ucznia, oceny sytuacji przez specjalistów i kontaktu ze służbami. Role muszą być rozdzielone. Rzetelna ocena nie oznacza prowadzenia przez nauczycieli samodzielnego dochodzenia, stawiania dziecka przed grupą ani wyszukiwania na jego temat materiałów online.

Rodzice powinni otrzymywać informacje zgodne z przepisami i rzeczywistym zakresem uprawnień. Nie można ujawniać danych innych uczniów ani przedstawiać niepotwierdzonych relacji jako faktów. Uczestnicy szkolenia ćwiczą formułowanie spokojnych, nieeskalujących komunikatów.

Wnioski do zastosowania

- Ustal rolę do kontaktu z rodzicami i osobę zastępczą.
 - W razie niepewności co do prawa — konsultuj z uprawnionymi ekspertami.
 - Zapewnij wsparcie dziecku i innym osobom dotkniętym zdarzeniem.
-

MODUŁ 04 / 06

04. Dokumentowanie minimum niezbędnego

Placówka powinna mieć zatwierdzoną metodę dokumentacji, w której można ustalić, kto otrzymał informację, jakie działania podjęto i jaki był rezultat. DSS przechowuje jedynie statusy organizacyjne; nie nadaje się do wprowadzania treści gróźb, imion uczniów ani danych śledczych.

W dokumentacji rozdziela się słowa przytoczone w zgłoszeniu od oceny, a datę podjęcia czynności od daty ich weryfikacji. Nie wpisujemy do publicznych narzędzi historii indywidualnych spraw. Dostęp do treści powinien być ograniczony do osób rzeczywiście uprawnionych.

Wnioski do zastosowania

- Opisz, gdzie zgodnie z zasadami placówki przechowuje się dokumentację.
 - Dla DSS wykorzystaj anonimowy status: „procedura powiadamiania sprawdzona”.
 - Nie przechowuj screenów, nagrań ani danych identyfikujących osób.
-

MODUŁ 05 / 06

05. Komunikacja w warunkach plotki i dezinformacji

Pojawiająca się w internecie relacja o zagrożeniu nie zawsze jest potwierdzona. Szkoła nie powinna wzmacniać zasięgu fałszywych informacji ani ignorować sygnałów, które mogą wymagać działania. Rozwiązaniem jest odróżnienie weryfikacji pilności od komunikowania społeczeństwu oraz wskazanie jednej odpowiedzialnej osoby prowadzącej komunikaty.

NASK w październiku 2026 r. podkreślił znaczenie odpowiedzialnego języka przy relacjonowaniu zagrożeń w szkołach. Zasada praktyczna: podaj niezbędne, sprawdzone informacje organizacyjne i dostępne kanały pomocy; unikaj dramatycznych opisów i danych uczestników.

Wnioski do zastosowania

- Nie publikuj domniemanej tożsamości osoby z sygnału.
 - Przygotuj gotową formułę: „Sprawdzamy sytuację, bezpieczeństwo jest priorytetem”.
 - Powiedz, gdzie rodzice otrzymają kolejne zweryfikowane informacje.
-

MODUŁ 06 / 06

06. Ewaluacja procedury i przygotowanie kierownictwa

Ćwiczenie stolikowe może sprawdzić, czy dyrektor i personel wiedzą, komu zgłosić sygnał, kto ma zastępstwo, kto przekazuje informacje służbom i jak ochronić prywatność. Scenariusz powinien pozostawać neutralny i fikcyjny, bez odgrywania niebezpiecznych zachowań.

Po ćwiczeniu nie przyznajemy placówce certyfikatu gotowości. Zapisujemy trzy organizacyjne wnioski, właścicieli zadań oraz sposób ich ponownego sprawdzenia. Dopiero praktyczny przegląd lokalnej procedury pozwoli stwierdzić, czy zespół umie działać w założonych warunkach.

Wnioski do zastosowania

- Zaplanuj ćwiczenie z personelem, nie z realnymi danymi dzieci.
- Sprawdź numer 112 i wewnętrzne role kontaktowe.
- Wyznacz datę aktualizacji mapy komunikacji.

MATERIAŁ DLA PROWADZĄCEGO

Warsztat praktyczny

Instrukcja

Prowadzący przekazuje zespołowi trzy fikcyjne komunikaty: obserwację, plotkę i opis bezpośredniego zagrożenia.

Oczekiwany rezultat

Uczestnicy tworzą tabelę: „wiadomo”, „nie wiadomo”, „kto ocenia”, „co robimy teraz”, bez analizy czyichkolwiek danych.

Kryteria oceny

Za sukces uznaje się prawidłową eskalację pilności, rozdzielenie faktów i opinii oraz ochronę prywatności.

Zasada etyczna: bez odgrywania przemocy, ujawniania własnych doświadczeń, diagnozowania uczestników ani zbierania historii konkretnych uczniów.

Dwa studia przypadków do dyskusji

STUDIUM PRZYPADKU / 1

Fikcyjna sytuacja

Sekretariat otrzymuje anonimową informację o rzekomej groźbie. Wiadomość krąży już między rodzicami.

Pytania do dyskusji

Jak nie zlekceważyć sygnału i jednocześnie nie potwierdzić niezweryfikowanej plotki?

Proponowany tok rozumowania

Ustal pilność i uruchom procedurę; powiadom właściwe role, nie udostępniaj szczegółów. W razie bezpośredniego zagrożenia 112.

To model dydaktyczny; faktyczne działania muszą uwzględniać aktualne procedury i stan sprawy.

STUDIUM PRZYPADKU / 2

Fikcyjna sytuacja

Na szkolny adres trafia wiadomość budząca obawę o bezpieczeństwo zajęć. Osoba odpowiedzialna jest nieobecna.

Pytania do dyskusji

Kto przejmuje obowiązki i jak przekazuje się minimum informacji?

Proponowany tok rozumowania

Działa osoba zastępcza wskazana w procedurze; pracownik zachowuje spokój, udostępnia fakty uprawnionym i nie prowadzi samodzielnego dochodzenia.

To model dydaktyczny; faktyczne działania muszą uwzględniać aktualne procedury i stan sprawy.

SPRAWDZENIE WIEDZY

Test z omówieniem decyzji

Pięć pytań sprawdza zastosowanie zasad w fikcyjnych sytuacjach. Odpowiedzi pozostają wyłącznie w bieżącej stronie. Ocena nie jest egzaminem kwalifikacyjnym ani certyfikatem.

1. Czym jest niepotwierdzona informacja?

Dowodem winy

Sygnałem wymagającym oceny

Powodem publicznego oskarżenia

2. Co robimy przy bezpośrednim zagrożeniu życia?

Wzywamy 112

Czekamy na podpis protokołu

Publikujemy informację na forum

3. Czy DSS jest rejestrem indywidualnych sygnałów?

Tak

Tylko z pseudonimami

Nie

4. Kto powinien komunikować informacje?

Osoba upoważniona

Każdy uczeń

Dowolna grupa internetowa

5. Co jest wynikiem ćwiczenia?

Certyfikat gotowości

Lista korekt i kontrola ich wykonania

Ranking uczniów

KARTA PRACY DYREKTORA / KOORDYNATORA

Lista kontrolna wdrożenia

Wykorzystaj na warsztacie lub wydrukuj. Zaznaczenie pozycji nie potwierdza samo w sobie prawnej zgodności placówki.

- ☐ Ustalono role i zastępstwa.
- ☐ Personel rozróżnia fakt, relację i przypuszczenie.
- ☐ Istnieje droga pilnego powiadamiania.
- ☐ Zasady komunikowania rodzicom są jasne.
- ☐ Nie gromadzi się danych uczniów w DSS.
- ☐ Sprawdzono zasadę nieeskalowania plotki.
- ☐ Przećwiczono neutralny scenariusz.
- ☐ Ustalono korekty i datę kontroli.

Sprawdził(a): Data:

Kolejny przegląd: Odpowiedzialna rola:

.....

[Otwórz plan naprawczy w centrum dyrektora →](#)

Wskazówki metodyczne i dostosowanie do odbiorców

- Kadra: analiza pilności i bezpiecznego przekazania informacji.
- Dyrekcja: odpowiedzialność, zastępstwa i komunikacja.
- Młodzież: rozpoznawanie plotki oraz bezpieczne zgłoszenie.
- Administracja: neutralny komunikat, priorytety i ochrona danych.

Zasady prowadzenia

Na początku zajęć prowadzący informuje, że nikt nie musi opowiadać o własnych doświadczeniach. Przewidziane są alternatywne formy udziału, przerwa i możliwość skierowania uczestnika do zaufanej osoby. Każda analiza dotyczy neutralnego scenariusza. Instruktor wskazuje, które działania mają charakter organizacyjny, a które wymagają profesjonalnych kwalifikacji lub decyzji właściwych organów.

WERYFIKOWALNA WARSTWA MERYTORYCZNA

Źródła i charakter powołanych materiałów

Wskazane dokumenty stanowią punkty odniesienia do daty przeglądu 12.10.2026. Przed formalnym wdrożeniem regulaminu lub procedury należy sprawdzić aktualny tekst prawa i rozwiązania właściwe dla placówki.

1. MEN — Bezpieczna szkoła: przygotowanie do sytuacji kryzysowych, 8.10.2026 ↗

Informacja o działaniach publicznych; nie jest szczegółową instrukcją operacyjną

2. MEN — Bezpieczna szkoła: bezpieczeństwo fizyczne i cyfrowe ↗

Poradnik metodyczny z 2020 r.; wymagane sprawdzenie aktualności szczegółów

3. NASK — odpowiedzialne informowanie o przemocy w szkołach, 9.10.2026 ↗

Materiał ekspercki i etyczny; nie podstawa prawna

4. Oficjalny serwis numeru alarmowego 112 ↗

Wezwanie pomocy przy bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia

5. MEN — numery wsparcia dla uczniów, 8.10.2026 ↗

Oficjalna lista numerów alarmowych i pomocowych

6. Ministerstwo Sprawiedliwości — wytyczne standardów ochrony dzieci ↗

Wytyczne wdrożeniowe; nie zastępują tekstu ustawy

Klasyfikacja: tekst ustawy = podstawa prawna; poradnik MEN, MS, RCB, NASK, RPD = źródło urzędowe lub eksperckie; scenariusze, testy i lista kontrolna = autorska metodyka Fundacji WHITE-RED. Szkolenie nie zostało zatwierdzone lub certyfikowane przez wskazane instytucje.